

Polži

– značilnosti, škodljivost, zatiranje

Značilnosti polžev

Polži so najbolj aktivni v vlažnih dneh in deževnih nočeh. Čez dan, ko je suho, se poskrijejo pod kamenje, listje ali v zemljo, da se zavarujejo pred izsušitvijo. Njihovo mehko telo je prekrito s številnimi žlezami, ki neprestano izločajo sluz. Ta jim omogoča plazenje po podlagi in varuje podplat pred mehanskimi poškodbami. Polži so dvospolniki. Ena žival ima ženske in moške spolne organe. Oplojujejo se vzajemno. Po približno enem mesecu se iz oplojenih jajčec izležejo mladi polžki, ki takoj zaživijo samostojno življenje. Navadno so spolno zreli po 60 dneh. Polži se pariyo in razmnožujejo vse od pomladi do jeseni.

Slika 1. Polž lazar na solati.

Škoda, ki jo polži povzročajo

Polži povzročajo veliko škodo v vrtovih, zlasti na senčnih in vlažnih legah. Tudi rastline v rastlinjaki niso varne pred njimi. S strgačo ali radulo, ki je hitinast organ z zobčki v polževih ustih, postrgajo mlade mehkejšje dele rastlin, na starejših delih pa izjedajo velike luknje in objedajo plodove (Slika 2). Rastline onesnažujejo tudi z iztrebki in sluzjo. Ob množičnem pojavu lahko naredijo veliko škode, zlasti na **solati, kapusnicah, fižolu, grahu, korenju, paradižniku in drugih vrtninah ter na okrasnih rastlinah.**

Pomembnejši škodljivci so polži brez hišice, to so lazarji in slinarji. Polži s hišico so manj škodljivi, saj se večinoma hranijo z odmrli listi in rastlinskimi ostanki. Vendar tudi njim teknejo sadje, zelenjava in okrasne rastline.

Slika 2. Poškodba ploda jagode.

Zatiranje polžev

Zatiranje polžev je zelo trdovratno, zato bomo dosegli boljši uspeh, če bomo kombinirali več različnih ukrepov, kemičnih in nekemičnih.

Kemično zatiranje polžev

Kemična sredstva za zatiranje polžev se imenujejo **limacidi**. Navadno so v obliki vab, ki vsebujejo določeno aktivno snov in različne atraktante, ki polže privlačijo.

BIOTIP Vaba za polže vsebuje metaldehid, ki je zelo učinkovita aktivna snov za zatiranje vseh vrst polžev. Deluje kontaktno (skozi kožo) in želodčno (pri zaužitju).

Uporaba in delovanje: Biotip Vaba za polže je v obliki pelet, ki jih enakomerno potresemo na tla med vrstami vrtnin ali okoli posameznih rastlin (Slika 3). Sredstvo povzroči pretirano izločanje sluzi pri polžih, ki nato poginejo zaradi dehidracije. Učinek bo večji, če nastavimo pelete v večernih urah po dežju ali zalivanju, ker so v vlažni noči polži zelo aktivni in pojedjo veliko vabe. Pelete so obstojne v vseh vremenskih razmerah.

Pelet ne smemo posipati po rastlinah!

Prednosti Biotip Vabe za polže:

- izredno učinkovita vaba
- uničuje vse vrste polžev
- polžem zelo privlačna vaba
- obstojna v vseh vremenskih razmerah

Slika 3: Pelete proti polžem med mladimi sadikami.

Nekemično zatiranje polžev

(mehanske, biološke, biotehnične metode)

- ročno pobiranje polžev (zjutraj in zvečer)
- nastavljanje pasti s pivom v katerih se polži utopijo
- nastavljanje vab za zbiranje, da polže lažje poberemo
- nameščanje pregrad in ograd okoli gredic
- lepljenje bakrovih trakov okoli cvetličnih loncev
- varovalni pasovi iz higroskopskih snovi, ki polže izsušijo (kamena moka, lesni pepel, žagovina), ter iz abrazivnih materialov čez katere neradi lezejo (hrastova skorja, žaganje, diatomejska zemlja)
- gojenje rastlin, ki odvrčajo polže (bela gorjušica, kapucinke, vrtni ognjič, čebula, česen, peteršilj, žajbelj, timijan in mnoge druge)
- obdajanje gredic z vejicami bezga, preslice, vratiča, rmana in gozdne praproti, ki polžem smrdijo
- povečanje medvrstne razdalje med rastlinami (zaradi boljšega kroženja zraka in zmanjšanja vlage pri tleh, ki je za polže pomembna)

- vzdrževanje urejene okolice vrtov, redna košnja trave, odstranjevanje listja, pospravljanje navlake, pod katero bi se polži lahko skrivali (zaradi odstranitve možnih skrivališč polžev)
- uporaba parazitskih nematod *Phasmarhabditis hermaphrodita*

Naravni sovražniki polžev so nekatere ptice, žabe, krastače, ježi, slepci, hrošči brzci in krti, zato jih ne preganjajmo s svojih vrtov.